

Cuprins

Introducere	IX
--------------------------	-----------

Capitolul I. Dispersia urbană în Statele Unite, Europa și România.

O privire comparată.....	1
Secțiunea 1. Definirea conceptului. Delimitări conceptuale.....	1
Secțiunea a 2-a. O scurtă istorie a dispersiei urbane în secolul al XX-lea. O privire comparată.....	6
§1. Origini timpurii ale suburbanizării/ dispersiei urbane.....	7
§2. Dispersia urbană în perioada interbelică	11
§3. Dispersia urbană după cel de al doilea război mondial (1950-1970).....	12
§4. Dispersia urbană în deceniile de după 1970.....	13
§5. Dispersia urbană în cazul țărilor din estul Europei. Particularitățile procesului pentru România	17
5.1. Moștenirea istorică.....	18
5.2. Perioada comunistă.....	20
5.3. Tranziția în orașele post-socialiste.....	26
Secțiunea a 3-a. Diferențe între Europa și America în ceea ce privește dispersia urbană. Încercări de conceptualizare a acestor diferențe	32
Secțiunea a 4-a. Amploarea fenomenului de dispersie urbană. Indicatori cantitativi care descriu acest fenomen.....	35
§1. Nivelul macro (Europa sau macro-regiuni/ grupuri de țări)	35
§2. Nivelul mezo (clustere de orașe/ tipologii)	51
§3. Nivelul micro (cazul unor orașe din România)	60

Capitolul II. Paradigme care explică evoluția urbanizării

și a fenomenului de dispersie urbană.....	63
Secțiunea 1. Paradigma culturalistă și paradigma structuralistă în sociologia urbană.....	63
Secțiunea a 2-a. Abordări teoretice care explică evoluția spațială a orașelor	64
§1. Ecologia urbană.....	65
§2. Abordări care au la bază conceptul de ciclu de evoluție.....	71

§3. Economia politică.....	73
§4. Perspectiva regională.....	77
§5. Modelul agentului uman.....	79
§6. Rescalarea statului – guvernanță și rețele.....	81
Secțiunea a 3-a. Asumpții epistemologice ale cercetării.....	83
Secțiunea a 4-a. Un model integrat al factorilor care determină procesul de dispersie urbană.....	84

Capitolul III. Managementul dispersiei urbane. Dezvoltarea urbană inteligentă 96

Secțiunea 1. Justificarea intervenției statului în gestionarea dezvoltării urbane	96
Secțiunea a 2-a. Definiții. Delimitări conceptuale	100
§1. Posibile definiții ale conceptului de dezvoltare inteligentă.....	100
§2. Alte concepte similare.....	104
Secțiunea a 3-a. Instrumente.....	107
§1. Granițe care marchează limita expansiunii urbane.....	110
§2. Limite care marchează zonele în care autoritățile locale vor asigura infrastructură și utilități.....	112
§3. Zone desemnate pentru expansiunea viitoare a orașului	112
§4. Rate de creștere urbană	112
§5. Achiziția de către autoritățile guvernamentale sau organizațiile non-profit a unor terenuri în zone importante din punctul de vedere al protecției mediului înconjurător.....	113
§6. Sisteme de infrastructură verde	114
§7. Protecția terenurilor agricole.....	115
§8. Standarde privind poluarea aerului și a mediului	115
§9. Condiționarea eliberării noilor autorizații de construcții de existența infrastructurii necesare	116
§10. Taxe de impact	117
§11. Zonarea funcțională mixtă.....	118
§12. Zonarea pe bază unor criterii de formă (standarde de design) în locul zonării funcționale	119
§13. Clădiri/ acoperișuri verzi.....	119
§14. Conservarea clădirilor în cadrul zonelor/ cartierelor istorice.....	120
Secțiunea a 4-a. Planificarea strategică – condiție esențială pentru succesul managementului dispersiei urbane.....	121
Secțiunea a 5-a. Critici cu privire la managementul dispersiei urbane și dezvoltarea inteligentă.....	126

Capitolul IV. Zona metropolitană – un cadru integrat pentru controlul dispersiei urbane și promovarea dezvoltării inteligente 135

Secțiunea 1. Zona metropolitană ca răspuns la fragmentarea guvernământului local	135
Secțiunea a 2-a. Definiții. Delimitări conceptuale	137
Secțiunea a 3-a. Criterii de delimitare a zonelor metropolitane	139
Secțiunea a 4-a. Evoluția conceptului de guvernare metropolitană ..	141
Secțiunea a 5-a. Modele instituționale metropolitane la nivel internațional	144
§1. Tipologia propusă de OECD	144
§2. Tipologia propusă de METREX	147
§3. Modele instituționale metropolitane în Statele Unite	148
§4. Finanțarea entităților metropolitane	152
Secțiunea a 6-a. Zonele metropolitane în România	154
§1. Definiția zonei metropolitane în accepțiunea legiuitorului român	155
§2. Organizare și funcționare	157
§3. Zona metropolitană Oradea. Scurtă prezentare	159
§4. Viitorul zonelor metropolitane în România	162
Secțiunea a 7-a. O propunere de model metropolitan care să asigure un management eficient al dezvoltării periurbane în România	166

Capitolul V. Cercetare aplicată cu privire la dispersia urbană în România. Politici și instrumente de control ale acesteia, folosite de administrația publică locală 172

Secțiunea 1. Precizări preliminare	172
Secțiunea a 2-a. Obiective și întrebări de cercetare	173
Secțiunea a 3-a. Strategia de cercetare	173
§1. Analiza multicriterială a strategiilor de dezvoltare locală a orașelor de rangul 0 și 1 din România din prisma conceptului de dezvoltare inteligentă	174
1.1. Metodologie	174
1.2. Interpretarea datelor	185
1.3. Limite	203
1.4. Scurte concluzii	203
§2. Anchetă sociologică pe un eșantion de funcționari publici din zona metropolitană Cluj	205
2.1. Aspecte metodologice	205
2.2. Prezentarea și interpretarea rezultatelor obținute	214
2.3. Limite ale cercetării	238

2.4. Scurte concluzii	238
§3. Interviu semistructurat cu funcționari publici de conducere din cadrul autorităților administrației publice locale de la nivelul zonei metropolitane Cluj	240
3.1. Aspecte metodologice	240
3.2. Interpretarea informațiilor obținute	240
3.3. Scurte concluzii	248
Capitolul VI. Concluzii	250
Anexe	259
Anexa 1: Grilă de analiză multicriterială a strategiilor de dezvoltare urbană a orașelor de rangul 0 și 1 din România	259
Anexa 2: Titlul și locul de unde pot fi accesate strategiile de dezvoltare locală a orașelor de rangul 0 și 1 din România	263
Anexa 3: Chestionar aplicat funcționarilor publici din zona metropolitană Cluj	264
Anexa 4: Prelucrări date statistice	272
Anexa 5: Prelucrări date statistice	274
Anexa 6: Prelucrări date statistice	276
Anexa 7: Prelucrări date statistice	277
Anexa 8: Prelucrări date statistice	278
Anexa 9: Prelucrări date statistice	279
Anexa 10: Prelucrări date statistice	280
Anexa 11: Prelucrări date statistice	281
Anexa 12: Ghid pentru interviu semi-structurat cu funcționari publici din zona metropolitană Cluj	282
Bibliografie.....	283